

Nr 61

Av herr Nilsson, Bror, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare.

I årets statsverksproposition under nionde huvudtiteln, punkt 145, angående *egnahemsbildning: avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare* föreslås dels att premielånens maximibelopp höjas från 3 000 till 4 000 kr. och där egnahemsstyrelsen efter prövning för särskilt fall medger från 4 500 till 6 000 kr., dels att för budgetåret 1946/47 anvisas ett från 2 000 000 kr. till 2 500 000 kr. förhöjt belopp till premielånefonden. Egnahemsstyrelsen har för ändamålet hemställt om ett anslag av 3 000 000 kr. Departementschefen gör här till följande betydelsefulla uttalande: »Under förutsättning att premielån framdeles endast tilldelas egnahemslåntagare för åtgärder för iordningsställande av verkligt bärkraftiga jordbruk synes det enligt min mening vara tillfyllest därest ifrågavarande anslag för budgetåret 1946/47 bestämmes till 2 500 000 kr. Då understödjande av olämplig fastighetsbildning kommer att i hög grad försvåra den rationalisering av landets jordbruk, som framdeles måste komma till stånd, förutsätter jag alltså, att egnahemsorganen beakta vikten av att i fortsättningen endast jordbruk av nyss antydd beskaffenhet lämnas stöd genom egnahemsverksamheten. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de ändrade bestämmelser rörande förevarande verksamhet, som vid bifall till vad i det föregående förordats må befinnas påkallade.»

Skulle detta departementschefens uttalande vinna riksdagens bifall, betyder det att alla landets många innehavare av stödjordbruk skulle utestängas från möjligheten att vid ägareskifte komma i åtnjutande av den goda hjälp till jordbrukets förvärv och upprustning, som ligger uti egnahemslåns och premielåns erhållande. Detta är någonting helt annat och mera än understödjandet av olämplig fastighetsbildning. Så långt torde man näppeligen inom överskådlig tid komma med den mångomtalade rationaliseringen av landets bruksdelar att samtliga stödjordbruk försvinna. Icke heller vore detta lyckligt. Dessa jordbruk ha en stor uppgift att fylla och äro mycket efterfrågade. Särskilt gäller detta sådana trakter av landet där ett rikt och differentierat näringsliv florerar, men även för skogsbygdernas folk samt insjö- och havssträndernas fiskarbefolkning är innehavet av ett stödjordbruk en styrka i kampen för tillvaron.

Kungl. Maj:t och riksdagen ha vid egnahemsreformens genomförande år 1939 och 1940 angivit målsättningen för denna verksamhet sålunda: »Att främja möjligheterna för mindre bemedlade och obemedlade att förvärva familjejordbruk, stödjordbruk eller bostadsegnahem, att utvidga ofullständiga jordbruk med tillskottsjord eller att företaga ny-, om- eller tillbyggnad eller förbättring av byggnader å egnahemsfastigheter.» Det torde kunna anses rimligt att icke nu frånträda denna målsättning, vilket faktiskt sker, om stödjordbruken undantagas från hjälpåtgärder genom egnahemsorganisationen.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta

dels att till Egnahemsbildning: avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av kronor 3 000 000;

dels att icke godkänna departementschefens under denna punkt gjorda uttalande att endast innehavare av »verkligt bärkraftiga jordbruk» skulle komma i åtnjutande av premielån.

Stockholm den 18 januari 1946.

<i>B. A. Nilsson.</i>	<i>Axel Löfvander.</i>	<i>Jones Erik Andersson.</i>
<i>Gustav Hallagård.</i>	<i>S. G. W. Wahlund.</i>	<i>Gunnar Lodenius.</i>
<i>Ivar Persson.</i>	<i>Gärda Svenson.</i>	<i>Bernhard Näsgård.</i>
<i>John Gustavson</i> i Guntorp.	<i>V. Ljungdahl.</i>	<i>Gust. Elofsson</i> i Vä.
<i>Joh. Friggeråker.</i>	<i>Gust. E. Andersson.</i>	<i>Erik von Heland.</i>